

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Ion Guzun,

judcători –Petru Moraru și Nadejda Toma,

în camera de consiliu, fără citarea părților, a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță, de succesorul părții vătămate și civile Marian Octavian, de avocatul Sergiu Coptu în numele inculpatei Buga Olga și de ultima, împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni din 14 decembrie 2012, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2014, în cauza penală în privința lui

Buga Olga Vasile, născută la 01 ianuarie 1982, originară din r-nul Strășeni, sat. Lozova.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 03.07.2012 pînă la 14.12.2012;*

2. *Instanța de apel de la 26.01.2013 pînă la 08.04.2013;*

3. *Instanța de recurs de la 02.07.2013 pînă la 05.11.2013;*

4. *Instanța de apel de la 10.12.2013 pînă la 27.06.2014;*

5. *Instanța de recurs de la 01.08.2014 pînă la 17.12.2014.*

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 14 decembrie 2012, Buga Olga a fost condamnată în baza art. art. 42 alin. (4), 145 alin. (2) lit. a), b), i) și j) Cod penal la 14 (paisprezece) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

S-a dispus încasarea de la Buga Olga în beneficiul lui Marian Octavian prejudiciul material în mărime de 9450 (nouă mii patru sute cincizeci) lei prejudiciul moral în mărime de 40000 (patruzeci mii) lei, în rest acțiunea civilă în partea încasării pagubei materiale a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru pronunțarea sentinței instanța de fond a reținut că, Buga Olga Vasile, în luna iunie 2003, având scopul de a-1 omorî pe Vitalie Marian, pentru a nu-i restitui datoria în sumă de aproximativ 11000 dolari SUA, adică din interes material, împreună și după o înțelegere prealabilă cu concubinul său Iurie Buruian, promițându-le suma de 1700 dolari SUA, i-a determinat pe Iurie Afanasiev și Vadim Garama să săvârșească împreună cu ei infracțiunea în cauză.

Astfel, la data de 19 iunie 2003, aproximativ la ora 17.00, Buga Olga, cunoscând faptul, că Vitalie Marian vine în Republica Moldova din Israel, conform planului criminal alcătuit de către Vadim Garama, l-a întâlnit la Aeroportul Chișinău pe Vitalie Marian și folosindu-se de încrederea acordată, ducându-l în eroare, l-a atras în regiunea bazei turistice „Doina”, unde de pe stradă Iurie Buruian, Iurie Afanasiev și

Vadim Garama, fiind îmbrăcați în uniformă de colaboratori de poliție, sub pretextul stabilirii identității, i-au cerut să se urce în automobilul de model „Mazda-626” cu numărul de înmatriculare C IA 663, care-i aparținea lui Iurie Buruian.

În continuare, pentru a-l lipsi pe acesta de imposibilitatea de a se apăra, Vadim Garama i-a pus cătușele pe mâini și cu automobilul l-au dus în pădurea din apropierea satului Colonița, municipiul Chișinău, unde ultimul i-a aplicat o lovitură cu bastonul din masă plastică peste cap, cauzându-i lui Vitalie Marian vătămări corporale ușoare, sub formă de hemoragie în țesuturile moi ale capului, în rezultatul căreia ultimul și-a pierdut cunoștința, după care Iurie Buruian, ajutat de Iurie Afanasiev și Vadim Garama, i-au legat mâinile și picioarele cu peliculă lipicioasă, apoi l-au pus în portbagajul automobilului de model „VAZ-2121” cu numărul de înmatriculare CN AA 050, ce-i aparținea lui Vadim Garama și l-au dus pe malul râului Nistru din apropierea satului Bălăbănești, raionul Criuleni, unde legându-i de corp o piatră, l-au aruncat în apă, în rezultatul la ce Vitalie Marian a decedat, cauza decesului fiind asfixie mecanică prin înec.

Ca recompensă pentru cele săvârșite, tot în aceeași zi, aflându-se acasă la Vadim Garama, Olga Buga i-a transmis lui Iurie Buruian bani în sumă de 3000 dolari SUA, din care ultimul i-a transmis 2000 dolari SUA lui Vadim Garama și 1000 dolari SUA lui Iurie Afanasie." (vol. IV, f.d. 39).

3. Împotriva sentinței au contestat cu apeluri:

- *procurorul*, care a solicitat admiterea apelului, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Buga Olga să fie declarată culpabilă de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (4), 145 alin. (2) lit. a), b), i), j), p) Cod penal și condamnată la 20 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei.

În motivarea apelului a indicat că la analiza circumstanțelor cauzei și probelor prezentate de acuzarea de stat, instanța de judecată greșit a apreciat totalitatea semnelor obiective și subiective ale faptelor social periculoase comise de către Buga Olga Vasile.

- *avocatul Coptu Sergiu în numele inculpatei* a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care Buga Olga să fie achitată în baza art. 42 alin. (4), 145 alin. (2) lit. a), b), i), j) Cod penal, din motiv că nu a comis fapta incriminată și în acțiunile ei lipsesc elementele componenței de infracțiune.

În susținerea cerințelor, apelantul a invocat că condamnarea este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu se bazează pe probe directe și concludente, ce ar dovedi vinovăția inculpatei de comiterea infracțiunii imputate. La fel, în cursul procesului penal există încălcări ale drepturilor procesuale ale inculpatei, care afectează legalitatea condamnării.

- *inculpata Buga Olga*, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motivul lipsei în acțiunile ei a elementelor componenței de infracțiune incriminată, invocând că condamnarea este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu se bazează pe probe directe și concludente, ce ar dovedi vinovăția sa de comiterea infracțiunii imputate, că în procesul penal i-au fost încălcate drepturile procedurale.

- *succesorul părții vătămate și civile Marian Octavian*, care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Buga Olga să fie condamnată și în baza calificativului lit. p) - „omorul la comandă”, - art. 145 alin. (2), 42 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă mai aspră și încasarea prejudiciului material în sumă de 20.000 de dolari SUA și prejudiciul moral - 200.000 lei.

În susținerea cerințelor a invocat că, pedeapsa aplicată inculpatei este prea blândă, precum și la evaluarea prejudiciului material și moral, instanța nu a luat în considerațiile suferințele fizice și psihice ale familiei victimei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2013, au fost respinse, ca fiind nefondate, apelurile declarate de procuror, de succesorul părții vătămate și civile, Marian Octavian, de inculpata Buga Olga și de avocatul acesteia, Coptu Sergiu, cu menținerea sentinței.

La adoptarea soluției sale, instanța de apel a constatat că, probele pe cauza dată au fost analizate și verificate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, care confirmă vinovăția inculpatei Buga Olga în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (4), 145 alin. (2) lit. a), b), i), j) Cod penal și vinovăția acesteia se dovedește pe deplin prin următoarele probe:

- declarațiile martorilor Valuța Vladimir, Buga Liuba, Manoli (Buga) Ala, Vera Valuța, Buriană Iurie, Garama Vadim, Afanasiev Iurie, Canțir Sergiu și Dimitriu Vlad;

- declarațiile succesorului părții vătămate, Marian Octavian;

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22 iunie 2003, prin care a fost supus cercetării cadavrul unei persoane neidentificate de gen masculin cu vârsta de 25-30 ani, care a fost găsit pe malul râului Nistru, la 600 m. de la s. Corjova, r-nul Criuleni (vol. I, f.d. 5);

- procesul-verbal de recunoaștere a obiectului (cadavrului) din 23 iunie 2003 (vol. I, f.d. 6);

- procesul-verbal de percheziție din 24 iunie 2003 (vol. I, f.d. 25), prin care s-a efectuat percheziția apartamentului lui Iurie Buruian, situat în mun. Chișinău, str. A. Doga 28/2, ap. 94;

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 24 iunie 2003 (vol. I, f.d. 26), prin care au fost examinate obiectele ridicate în cadrul percheziției efectuate în apartamentul lui Iurie Buruian;

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 24 iunie 2003 (vol. I, f.d. 28), prin care a fost supus cercetării garajul nr. 181, situat în mun. Chișinău, str. Florăriei, ce aparține lui Iu. Buruian;

- procesul-verbal de cercetare din 24 iunie 2003, a automobilului de model „Mazda-626”, cu n/î CIA 663, care aparține lui Iu. Buruian (vol. I, f.d. 30);

- procesul-verbal de examinare a obiectelor din 17 octombrie 2003 (vol. I, f.d. 42-44);

- procesul-verbal de reproducere, verificări și precizări a declarațiilor la fața locului din 28 iunie 2003, în procesul căruia Iurie Buruian a arătat benevol cum a comis infracțiunea (vol. I, f.d. 51-55);

- procesul-verbal de confruntare din 30 iulie 2003, dintre Iurie Afansiev și Iurie Buruian, în procesul căruia aceștia au descris circumstanțele comiterii infracțiunii (vol. I, f.d. 84-91);
- raportul de expertiză nr. 2217 din 08 septembrie 2003 (vol. I, f.d. 93-94);
- raportul de expertiză nr. 2718 din 30 octombrie 2003 (vol. I, f.d. 96-99);
- ordonanța de anexare a corpurilor delictive 11 octombrie 2003 (vol. I, f.d. 10).

Astfel, instanța de apel a menționat că, motivele invocate de procuror, de avocatul Coptu S. și de inculpata Buga O. sunt neîntemeiate, deoarece urmărirea penală și judecarea cauzei în fond s-au desfășurat cu respectarea normelor procesuale penale, respectiv, nu s-a constatat încălcări care ar atrage nulitatea actelor procedurale efectuate. Din conținutul apelurilor nu se desprinde vre-un motiv de natură juridică capabil să influențeze soluția procesului penal, deoarece nu se referă la cazul în care ar rezulta încălcarea esențială a legii, soldată cu casarea sentinței atacate. Ori, inculpata și avocatul acesteia, nu au arătat precis, clar și convingător motivele care să poată proba că, dacă s-ar fi admis, ar fi schimbat soluția dată de prima instanță.

Astfel, presupusele încălcări de lege a intereselor și drepturilor procesuale ale inculpatei, care ar fi afectat dreptul la un proces echitabil n-au fost constatate, fiindu-i respectate prevederile legale referitoare la competența după materie și după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în ședința de judecată, inclusiv la asigurarea participării apărătorului ce reprezintă interesele inculpatei etc.

La fel, instanța de apel, a conchis că în cauză nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare, aceasta cuprinde elementele definitorii condamnării prevăzute de art. 394 alin. (1), (2) Cod de procedură penală.

Susținerile că inculpata nu a săvârșit infracțiunea imputată nu echivalează cu achitarea acesteia, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță - relevante în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii respective de către inculpată.

Referitor la motivele ce vizează pedeapsa, instanța de apel a menționat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatei o pedeapsă echitabilă.

Instanța de apel a remarcat că motivele invocate de succesorul părții vătămate și părții civile, Marian O., ce vizează acțiunea civilă, sânt neîntemeiate, deoarece instanța de fond corect a soluționat acțiunea civilă înaintată în procesul penal, ținând cont de prevederile art. 59-62, 219-221, 225 și 387 Cod de procedură penală.

La evaluarea cuantumului prejudiciului material și moral s-a luat în considerație datele prezentate de succesorul părții vătămate și părții civile.

5. Împotriva deciziei instanței fond și de apel au contestat cu recursuri ordinare:

- *procurorul*, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță, din motiv că instanțele de fond și de apel nu au apreciat la nivelul cuvenit probele prezentate de acuzare, care, în

opinia recurentului, demonstrează cu certitudine culpabilitatea inculpatei Buga Olga în baza art. 42 alin. (4), 145 alin. (2) lit. a), b), i), j), p) Cod penal, nu s-a ținut cont de depozițiile martorilor și documentelor din dosar, care în cumul demască inculpata în comiterea infracțiunii imputate, la stabilirea pedepsei nu s-a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, astfel fiind pronunțată o hotărâre ilegală și neîntemeiată în cauză.

La fel, procurorul recurent a invocat că instanța de apel nu sa expus asupra excluderii calificativului infracțiunii imputate - agravanta lit. p) a art. 145 alin. (2) Cod penal - „omorul la comandă”, ori, în acest sens, acuzarea în susținerea învinuirii înaintate în calitate de probă s-a referit la sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 29 iunie 2004, prin care au fost condamnați ceilalți coinculpați (vol. 1, f.d. 169-176). Astfel, conform sentinței menționate sa constatat că, „ inculpatul Buruian Iurie, concubinul inculpatei Buga Olga, la comanda ultimei, împreună cu Garama Vadim și Afanasiev Iurie au comis omorul lui Vitalie Marian...”.

Cu referire la blândețea pedepsei, recurentul indică că la stabilirea acesteia nu s-a luat în considerație personalitatea vinovatei, existența circumstanțelor atenuante și agravante, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea acesteia.

În acest aspect, a mai invocat că inculpata după săvârșirea infracțiunii a plecat peste hotare fiind anunțată în căutare și ulterior extrădată din România. La fel, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (5), 72 alin. (6) Cod penal inculpatei i s-a stabilit incorect tipul penitenciarului - închis, întru executarea pedepsei, pe când ultima urma să-și execute pedeapsa în penitenciar - pentru femei, eroare, menținută de către instanța de apel.

În final, invocă că în motivarea deciziei, instanța de apel și-a întemeiat soluția prin aprecieri informale, cu caracter generic, prin formule succinte și abstracte, evitând să se pronunțe concret la motivele invocate în apelul părții acuzării.

- *succesorul părții vătămate și civile, Marian Octavian*, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Buga Olga să fie condamnată în baza art. 42 alin. (4), 145 alin. (2) lit. a), b), i), j), p) Cod penal la o pedeapsă mai aspră, cu încasarea prejudiciului material în sumă de 20.000 de dolari SUA și prejudiciul moral în sumă de 200.000 lei.

În susținerea cerințelor a invocat că, pedeapsa stabilită inculpatei este neechitabilă și prea blândă în raport cu fapta săvârșită de aceasta, că instanțele ierarhic inferioare la evaluarea cuantumului prejudiciului material și moral, nu au luat în considerațiile suferințele fizice și psihice ale familiei decedatului.

La fel, vinovăția lui Buga Olga pentru comiterea omorului la comandă s-a dovedit prin declarațiile martorilor Buruian Iurie, Afanasiev Iurie și Garama Vadim, în privința cărora există o hotărâre de condamnare irevocabilă, care au confirmat faptul, că Buga Olga a comandat și instigat omorul lui Marian Vitalie, astfel instanțele de judecată au dat o încadrare juridică greșită faptei săvârșite de inculpată.

Instanța de apel la baza deciziei sale s-a axat în mod decisiv pe aceleași circumstanțe, care au fost puse la baza sentinței de condamnare, or, instanța de apel nu a ținut cont de probatoriul administrat în prezenta cauză.

- *inculpata Buga Olga și avocatul acesteia, Coptu Sergiu*, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, au solicitat casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpata Buga Olga să fie achitată de comiterea infracțiunii imputate. În argumentarea recursului au menționat că, la baza soluțiilor adoptate, instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere greșită probelor administrate la dosar.

La fel, instanța de apel, n-a respectat prevederile art. 414, 415, 417 Cod de procedură penală, din care rezultă că judecând apelul, instanța de apel era obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, să cerceteze suplimentar probele și în decizie să expună temeiurile de fapt și de drept, care au dus la admiterea sau respingerea apelului precum și motivele adoptării soluției date.

În motivarea cerințelor sale, recurenții au invocat următoarele motive:

- în dosar nu există probe pertinente, concludente, care cu certitudine ar demonstra faptul că inculpata i-a instigat și determinat pe Buruian Iu., Afanasiev Iu. și Garama V. la răpirea și uciderea cet. V. Marian, or declarațiile acestor trei martori care au avut calitatea procesuală de inculpați sunt contradictorii, iar în ședințele de judecată ei au negat coparticiparea ei la omorul cet. V. Marian;

- instanțele de fond și de apel incorect au apreciat declarațiile inculpatei Buga Olga referitor la nevinovăția sa, deoarece acestea, coroborează cu alte probe și anume declarațiile martorilor Buga Liuba și Manole Ala;

- instanța de apel nu a apreciat critic declarațiile succesului victimei O. Marian, referitor la transferarea mijloacelor bănești de către fratele său, V. Marian, inculpatei Buga Olga și nu s-a expus asupra acțiunii civile și încasării prejudiciului material și moral, or suma ce urma a fi pretinsă este exagerată și n-a fost argumentată sau motivată, neluându-se în considerație prevederile legislației civile;

- declarațiile martorilor Valuța Vladimir și Valuța Veronica nu sunt veridice și urmau a fi apreciate critic de către instanțele ierarhic inferioare, deoarece aceștia nu au confirmat vinovăția inculpatei Buga O. în comiterea infracțiunii imputate;

- vinovăția inculpatei Buga Olga greșit a fost constatată în baza declarațiilor martorilor Buruian Iurie, Afanasiev Iurie și Garama Vadim, or acestea au confirmat în ședința de judecată faptul că, ei nu au fost instigați sau determinați într-un anumit mod sau fel să comită omorul lui Marian Vitalie, declarații, cărora instanțele de fond și de apel nu le-au dat o apreciere cuvenită, concluzionând că acestea fiind depuse cu scopul de a o proteja pe inculpata Buga Olga de răspundere penală. La fel, probele menționate supra, au fost apreciate de către instanța de fond în defavoarea inculpatei, deoarece acestea confirmă anume nevinovăția ei în comiterea infracțiunii imputate, iar instanța de apel dându-le o apreciere eronată;

- procesele-verbale de audierea bănuیتului, învinuitului Buruian Iurie din 26.06.2003, din 28.06.2003 și din 03.07.2003; procesele-verbale de audierea bănuیتului Afanasiev Iurie din 26.06.2013 și din 30.06.2003; procesul-verbal de audiere a învinuitului Garama Vadim din 03.07.2003, incorect au fost puse de către instanța de judecată la baza sentinței de condamnare și urmau a fi excluse ca probe conform art. 94 Cod de procedură penală, deoarece sunt contradictorii cu declarațiile date la faza de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești în cauza penală privind-o pe Buga Olga. Mai mult, inculpata nu a participat la confruntarea cu ceilalți

inculpații la urmărirea penală, astfel fiindu-i încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil.

Totodată, recurenții au indicat (vol.IV, f.d.68-69) și faptul că, Buruian Iurie, Afanasiev Iurie și Garama Vadim la etapa urmăririi penale au fost maltratați de către colaboratorii de poliție cu scopul de a obține declarații de incriminare, inclusiv împotriva ei, iar instanțele de fond și de apel nu s-au expus asupra acestui fapt;

- instanța de apel nu s-a expus asupra faptului că, acțiunile de urmărire penală în prezenta cauză în perioada 2003-2010 au fost efectuate de către persoane neîmputernicite, circumstanțe, care au fost menționate în cererea avocatului S. Coptu depusă la 02 iulie 2012 anexată la dosar, la care nu a primit răspuns, or în sensul art.251 Cod de procedură penală toate acțiunile acestora sunt lovite de nulitate;

- instanța de apel predispus a acceptat concluziile instanței de fond, care la rândul său a preluat concluziile părții acuzării cu privire la vinovăția inculpatei Buga Olga, fără a da o analiză și apreciere detaliată și minuțioasă fiecărei circumstanțe de fapt și de drept și, astfel, a pus la baza deciziei sale aceleași probe care nu au fost cercetate în ședința de judecată și apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, iar toate probele în ansamblu urmau a fi verificate în conformitate cu cerințele art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală. În acest sens, instanța de apel nu s-a expus și n-a înlăturat contradicțiile dintre declarațiile martorilor Buruian Iurie, Afanasiev Iurie și Garama Vadim date în ședințele de judecată care o dezvinovățesc pe inculpată și declarațiile acestor persoane făcute în calitate de învinuiți la urmărirea penală de la care aceștia s-au dezis ca fiind obținute prin constrângere și, pe care prima instanță le-a considerat esențiale în favoarea acuzării;

- instanța de apel nu sa expus asupra plîngerilor prezentate de către apărătorul S. Coptu și inculpată expediate în adresa Procuraturii Generale (vol.2, f.d.85-86) referitor la maltratarea lui Buruian Iu., Afanasiev Iu. și Garama V. în cadrul urmăririi penale în anul 2003, prin care aceștia au fost impuși să-și recunoască vinovăția în comiterea infracțiunii imputate în complicitatea cu ea, ulterior procurorul nu a prezentat răspunsuri cu referire la soluționarea acestor plângeri.

6. Prin decizia Colegiului Curții Supreme de Justiție din 05 noiembrie 2013, au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, de succesorul părții vătămate și părții civile, Marian Octavian, inculpata Buga Olga și avocatul Coptu Sergiu, în interesele inculpatei, casată decizia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a se pronunța instanța de recurs a menționat că, *„din textul deciziei instanței de apel, se observă că, contrar prevederilor art. 417 alin. (1) pct.7) Cod de procedură penală, instanța de fapt n-a descris fondul apelului declarat de procuror și, respectiv nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel (vol.IV, f.d.175), or instanța de apel indică eronat că procurorul solicită condamnarea inculpatei Buga O. în baza art. 42 alin. (4), 145 alin. (2) lit. a), b), i), j) Cod penal, adică fără semnul calificativ lit. p) - „omorul la comandă”, pe cînd procurorul în apel indică la concret că prima instanță ilegal a exclus din învinuire calificativul lit. p) - „omorul la comandă”, în situația cînd aceasta a comandat omorul lui Vitalie Marian, care a fost săvîrșit de Buruian Iurie, Afanasiev Iurie și Garama Vadim și, în privința cărora există o hotărîre judecătorească irevocabilă de condamnare, a se vedea textul*

apelului vol.IV, f.d.59. În continuare, instanța de apel, în partea descriptivă a deciziei la motivarea soluției privind încadrarea juridică a faptei (vol.IV, f.d.179) a trecut cu vederea să se pronunțe asupra motivului esențial invocat de procuror în apel - excluderea ilegală din învinuire a calificativului lit. p) - „omorul la comandă”.

La fel, procurorul criticând sentința în latura pedepsei pe motive de blândețe, a invocat că, - „...prima instanță n-a luat în considerație gravitatea și pericolul social a infracțiunii excepțional de grave, circumstanțele legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea acesteia, că inculpata Buga O. după săvârșirea infracțiunii a plecat peste hotare fiind anunțată în căutare, astfel timp îndelungat s-a eschivat de la organul de urmărire penală și instanțele de judecată”, însă instanța de apel nu s-a expus asupra acestor motive limitându-se la o frază cu caracter generic - „Referitor la motivele ce visează pedeapsa, instanța de apel a menționat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatei o pedeapsă echitabilă ”(vol.IV, f.d. 179).

Aceleași omisiuni, instanța de apel, le-a comis și în privința apelului declarat de succesul părții vătămate și civile, Marian Octavian, motivele invocate în apel fiind similare celor invocate în apelul declarat de procuror.

Circumstanțele expuse atestă că instanța de apel a comis o eroare de drept în sensul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care nu poate fi corectată de instanța de recurs, astfel recursurile declarate urmează a fi admise, impunându-se casarea deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Totodată, decizia instanței de apel este contrară prevederilor art.417 alin.(1) pct.7) coroborat cu pct.8) CPP, deoarece instanța n-a descris fondul apelului, a se vedea cele mai esențiale motive invocate în apel descrise la pct.5.2 din prezenta decizie, astfel, limitându-se la o frază generală „. inculpata a invocat că condamnarea ei, este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu se bazează pe probe directe și concludente, ce ar dovedi vinovăția sa de comiterea infracțiunii imputate, că în procesul penal i-au fost încălcate drepturile procedurale”.

Colegiul penal lărgit ține să expună că, judecând apelul instanța de apel nu se poate limita doar la redarea de la persoana a treia a circumstanțelor și împrejurărilor cauzei constatate de prima instanță, ci urmează să examineze și să supună verificării toate probele și argumentele aduse de apelant, respectând prevederile legale enunțate anterior.

Or, instanța de apel, fără a face o analiză a probatoriului criticat de partea apărării în cererile de apel, s-a limitat la o simplă enumerare a probelor prezentate de partea acuzării și, ulterior conchide că, - „Din conținutul apelurilor nu se desprinde vre-un motiv de natură juridică capabil să influențeze soluția procesului penal, deoarece nu se referă la cazul în care ar rezulta încălcarea esențială a legii, soldată cu casarea sentinței atacate. Inculpata și avocatul acesteia, nu au arătat precis, clar și convingător motivele care să poată aprecia că, dacă s-ar fi admis, ar fi schimbat soluția dată de prima instanță”.

În acest context, se observă că, instanța de apel asumându-și cerințele legale de a respinge critica apelanților referitor la proba cu martorii Buruiian Iurie, Afanasiev Iurie și Garama Vadim, în privința cărora există o hotărîre judecătorească irevocabilă de condamnare, a indicat că, - „... probele prezentate în ședința de

judecată și puse la baza sentinței, fiind obținute legal, sunt admisibile, pertinente, concludente și veridice, puse la baza condamnării inculpatei: declarațiile martorilor Buruian Iurie, Afanasiev Iurie și Garama Vadim", însă, instanța de apel, a trecut cu vederea faptul că, așa cum invocă partea apărării în apel și în recurs acești martori la etapa judecării cauzei în ședințele de judecată au declarat că inculpata Buga Olga nu a fost complice la săvârșirea omorului cet. Vitalie Marian. Or, prima instanță a indicat în sentință că apreciază critic declarațiile acestor martori depuse în ședința de judecată și le pune la baza sentinței pe cele făcute în cadrul urmăririi penale. Astfel spus, așa cum invocă partea apărării în apel și recurs (vol.IV, f.d. 68-69, 208-209), instanțele de fond și de apel nu s-au expus asupra versiunii că declarațiile martorilor Buruian Iurie și Garama Vadim făcute împotriva ei au fost obținute prin maltratarea acestora de către colaboratorii de poliție ai CPR Criuleni, fiind depuse plângeri la Procuratura Generală (vol.2, f.d.85-86) la care nu există răspunsuri”.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2014, au fost respinse ca nefondate apelurile avocatului S. Coptu și al inculpatei Buga Olga.

Au fost admise apelurile acuzatorului de stat și al succesoriului părții vătămate și civile O. Marian, casată sentința și pronunță o nouă hotărâre, prin care: Buga Olga a fost condamnată în baza art.42 al.4, 145 al.2 lit. a), b), i), j), p) Cod penal la 15 (cincisprezece) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

A fost încasat de la Buga Olga în beneficiul lui Marian Octavian 100 000 (una sută mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, 9450 (nouă mii patru sute cincizeci) lei - în contul restituirii cheltuielilor legate de funeraliile victimei Vitalie Marian.

În rest acțiunea civilă s-a admis în principiu urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată greșit a apreciat totalitatea semnelor obiective și subiective ale faptelor social periculoase comise de către Buga Olga, excluzând ilegal calificativul „la comandă,.. Acest fapt a fost stabilit cu certitudine prin sentința Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 29.06.2004, prin care au fost condamnați ceilalți coinalpați. Conform acestei sentințe s-a constatat că inculpatul Buruian Iurie, concubinul inculpatei Buga Olga, la comanda ultimei, împreună cu Garama Vadim și Afanasiev Iurie au comis omorul lui Vitalie Marian.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.4, art.145 al 2 lit. a), b), i), j), p) Cod penal, instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept al acesteia de a nu se autoincrimina, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită penal pentru depunerea declarațiilor intenționat false, decât în cazurile expres prevăzute de lege.

Declarațiile inculpatei Buga Olga ce țin de explicarea comportamentului său de după săvârșirea infracțiunii sunt lipsite de baza probatorie, puțin convingătoare, nu au logică, sunt contradictorii și se combat cu cumulul de probe administrate.

Declarațiile martorilor Iurie Buruian, Iurie Afanasiev și Vadim Garama date în instanța de fond urmează a fi apreciate critic, deoarece au fost depuse cu scopul de a o proteja pe Olga Buga de răspundere penală. Mai mult ca atât, la urmărirea penală aceștia au dat alte declarații care corespund circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Depozițiile depuse de aceștia, după cum rezultă din procesele-verbale, au fost făcute în prezența apărătorului cu respectarea cerințelor normelor procesului penal. Iar, în procesul confruntării din 30 iulie 2003 (f. d. 84-91, volumul 1), Iurie Buruian clar descrie, că la propunerea Olgăi Buga, în schimbul unei recompense bănești, s-a hotărât de a face așa, ca mai apoi Vitalie Marian să nu-i mai creeze careva probleme inculpatei Olgăi Buga, fapt confirmat în cadrul urmăririi penale și de către Iurie Afanasiev și Vadim Garama. La fel, amănunțit descrie rolurile fiecărui participant la comiterea omorului lui Vitalie Marian, și anume, că după ce Olga Buga i-a determinat la comiterea infracțiunii, ultima l-a întâlnit la aeroport pe Vitalie Marian, iar mai departe l-a transmis în vizorul lui Iurie Buruian, Iurie Afanasiev și Vadim Garama, care mai apoi au și comis omorul lui Vitalie Marian.

Referitor la faptul că Buruian Iurie, Afanasiev Iurie și Garama Vadim în cadrul ședinței de judecată au declarat că la urmărirea penală au dat declarații de autoîncriminare, inclusiv și împotriva inculpatei Buga Olga, pentru că au fost maltratați, urmează a fi apreciate critic, deoarece se combat prin ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale în privința lui Buruian Iurie din 2006 cât și ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale pe presupusa maltratare a inculpaților Buruian, Garama și Afanasiev din 25.03.2014 prin care s-a constatat că în privința acestora nu a fost aplicată careva forță psihică sau fizică pentru a recunoaște vina(f.d. 66 vol.5).

Cât privește motivele apelurilor declarate de inculpata Buga Olga și avocatul acesteia Sergiu Coptu, Colegiul penal găsește oportun de a le respinge ca nefondate, deoarece se combat prin declarațiile coparticipanților Buruian Iurie, Afanasiev Iurie și Garama Vadim, date la urmărirea penală prin care ultimii recunosc vina și reproduc la fața locului circumstanțele comiterii infracțiunii.

Colegiul penal consideră că instanța de fond la aplicarea pedepsei în privința inculpatei Buga Olga, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform art.16 Cod penal, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor excepțional de grave, iar inculpata Buga Olga un timp îndelungat s-a eschivat de la urmărirea penală și de la instanțele de judecată.

Ca consecință, instanța a încălcat criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, potrivit cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatei.

În atare situație, se apreciază că prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 61 și 75 Cod penal, aplicînd pedeapsa greșit individualizată în raport cu prevederile legii penale care reglementează pedeapsa, scopul acesteia și individualizarea ei.

Eroarea constatată necesită a fi corectată și, conform ordinii stabilite pentru prima instanță, instanța de apel, soluționînd chestiunea cu privire la pedeapsă, ține seama de prevederile articolelor 6, 7, 61, 75, 76 Cod penal.

Astfel, restabilirea echității sociale presupune restabilirea drepturilor lezate - în urma infracțiunii - unei anumite persoane, societății, statului, precum și reîntoarcerea, reîncadrarea vinovatului în societate după ispășirea pedepsei echitabile.

Echitatea socială a pedepsei se realizează atunci când față de persoana care a încălcat legea penală se aplică sancțiunea penală corespunzătoare gradului prejudiciabil al infracțiunii comise, circumstanțelor acesteia și persoanei vinovate.

Corectarea condamnatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârșite și reîntoarcerea, reîncadrarea lui în activitatea societății. El trebuie convins că respectarea legii penale este o necesitate și că numai prin respectarea legii el va putea evita aplicarea și executarea altor pedepse.

Prin aplicarea pedepsei se urmărește prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, în primul rând - de către condamnați (prevenția specială), dar și de către alte persoane (prevenția generală). Această concepție se deduce din scopul legii penale (art.2 Cod penal).

Totuși acordând deplină eficiență circumstanțelor cauzei, instanța de apel consideră că este necesar de a-i stabili inculpatei în baza art. 42 al. 4, 145 al. 2 lit. a), b), i), j), p) Cod penal pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani cu executarea pedepsei într-un penitenciar pentru femei de tip închis.

Conform art.1422 alin.(1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Conform art. 1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată având în vedere caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. Respectiv, fiecare persoană, care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul moral suferit, dar numai instanța de judecată este împuternicită prin lege să determine mărimea prejudiciului moral prin echivalent bănesc, conducându-se de noțiunea reparații rezonabile, de personalitatea părții vătămate, de circumstanțele cazului concret în care părții i-au fost cauzate leziuni corporale.

Având în vedere aceste prevederi legale instanța de apel a încasat de la inculpata Buga Olga în folosul succesorului părții vătămate prejudiciul moral în sumă de 100000 lei și cheltuielile legate de funeraliile victimei în sumă de 9450 lei.

8. Împotriva hotărârilor menționate au contestat cu recursuri ordinare:

- procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, motivând că, s-a aplicat pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, nu s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii și pedeapsa inculpatei este prea blândă;

- succesorul părții vătămate și civile Marian Octavian, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri mai aspre și încasarea în beneficiul lui Marian Octavian de la inculpata Buga Olga prejudiciului material în sumă de 20 000 dolari SUA, 10 000 lei pentru bunurile nimicite, și prejudiciul moral 200 000 lei. Mai invocă recurentul că, faptei i s-a dat o încadrare juridică greșită, ori din materialele dosarului rezultă clar însușirea ilegală a 20 000 dolari SUA și 10 000 lei (bunuri nimicite) pe care instanța de fond și de apel neîntemeiat nu le-a luat în considerație și nu le-a încasat de la Buga Olga. La evaluarea prejudiciului moral instanțele judecătorești n-au luat în considerație suferințele fizice și psihice ale părții vătămate până la deces cât și suferințele psihice ale familiei lui;

- avocatul Sergiu Coptu în numele inculpatei Buga Olga, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința inculpatei Buga Olga. Recurentul invocă că, instanța de fond și de apel urma să aprecieze critic declarațiile succesorului părții vătămate la anumite compartimente, deoarece ele nu corespund și nu coroborează cu materialele și probatoriul în dosarul penal; prin declarațiile martorilor Valuța Vladimir și Valuța Veronica nu poate fi confirmată vinovăția lui Buga Olga; în ședința de judecată au fost audiați ca martori Buruian Iurie, Afanasiev Iurie, Garama Vadim, care au confirmat în ședința de judecată faptul că ei nu au fost instigați sau determinați într-un anumit mod sau fel să comită omorul lui Marian Vitalie; instanța de judecată a examinat cauza unilateral; lipsesc elementele infracțiunii săvârșite de Buga Olga.

Recurentul menționează și faptul că, instanța de apel a făcut trimitere la unele probe din dosar, concluzionând că acestea confirmă vina inculpatei, fără a le verifica, doar dându-le citire cu consemnarea în procesul-verbal, ori, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de către prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința instanței de apel;

- inculpata Buga Olga, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința sa. Recurenta invocă în recursul ordinar că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; în acțiunile inculpatei lipsesc elementele componenței infracțiunii incriminate; norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție. Totodată inculpata a menționat că, nu este vinovată de infracțiunea imputată, era prietenă cu partea vătămată și nu avea nici un motiv de a săvârși această infracțiune. De asemenea, inculpata a menționat că cauza s-a examinat unilateral.

8.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, succesorul părții vătămate și civile Marian Octavian, a scris referință privind opinia asupra recursurilor declarate de avocatul Sergiu Coptu în numele inculpatei Buga Olga și de ultima, prin care a menționat că, recursurile ordinare urmează a fi respinse invocând că, instanța de apel a analizat toate probele și just a ajuns la concluzia sa.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță, succesorul părții vătămate și civile Marian Octavian, avocatul Sergiu Coptu în numele inculpatei Buga Olga și de ultima, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul consideră inadmisibilitatea acestora, deoarece sunt vădit neîntemeiate, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs.

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

În această consecutivitate colegiul constată următoarele:

10. Referitor la recursul ordinar declarat de procuror:

Recurentul face trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, motivând că instanța de apel stabilind pedeapsa în privința inculpatei Buga Olga nu s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii și a numit o pedeapsă prea blândă.

Colegiul menționează că, la stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, datele privind personalitatea inculpatei, circumstanțele atenuante și agravante inclusiv și cele invocate în recurs.

Astfel, pedeapsa stabilită lui Buga Olga de către instanța de apel, se încadrează în limitele legale prevăzute.

Colegiul penal constată că, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76 Cod penal, astfel recursul declarat de procuror, nu se întemeiază pe temeiurile stipulate expres de dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, mai mult, recurentul nu reflectă în ce constă problema de drept de importanță generală care, în opinia lui, persistă în cauză, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor din norma de drept vizată.

În consecință, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

11. Referitor la recursul ordinar declarat de succesorul părții vătămate și civile Marian Octavian:

Recurentul face trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repera erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în cazul în care faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal conchide că motivul la care se referă succesorul părții vătămate și civile nu și-a găsit confirmare din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, deoarece instanțele de judecată nu au făcut o altă încadrare juridică a faptei comise de către Buga Olga decât cea în baza căreia aceasta a fost pusă sub învinuire, astfel că faptelor inculpatei le-a fost dată o apreciere și încadrare juridică corectă.

Recurentul mai invocă dezacordul privind încasarea prejudiciului material și moral.

În acest sens Colegiul constată, că instanța de apel corect a admis în principiu acțiunea civilă, lăsând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă, ori pentru admiterea acțiunii civile înaintate de succesorul părții vătămate, instanței nu i-au fost prezentate probe incontestabile ce ar confirma suma prejudiciului solicitat. Mai mult, prin decizia dată nu se îngreșește dreptul recurentului de ași recupera prejudiciul cauzat.

Cât privește dezacordul referitor la încasarea prejudiciului moral, instanța de recurs, menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale susceptibil în mod rezonabil care au fost cauzate prin fapta săvârșită de inculpată, precum și de toate consecințele acesteia, așa cum rezultă din actele medicale ori și alte probe administrate în cauză.

Anume, în acest context, instanța de apel a evaluat corect dauna morală încasată de la Buga Olga - 100 000 (una sută mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, 9450 (nouă mii patru sute cincizeci) lei în contul restituirii cheltuielilor legate de funeraliile victimei Vitalie Marian, în beneficiul succesului părții vătămate și civile Marian Octavian, luându-se în considerare suferințele fizice și psihice ale victimei, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, consecințele survenite, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție familiei.

În consecință se conchide că hotărârea atacată nu conține careva erori de drept din cele prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală și, prin urmare, Colegiul apreciază recursul ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

12. Referitor la recursul avocatului Sergiu Coptu în numele inculpatei Buga Olga.

Colegiul penal reține, că recursul depus de avocat, are ca temei pct. 4), 6) și 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii; când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs menționează, că nici unul din temeiurile la care se referă autorul recursului nu și-a găsit confirmare din punctul de vedere al prezentei erori de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Lecturând recursul vizat, se observă că recurentul își exprimă dezacordul său cu modalitatea de apreciere a probelor administrate pe cauză și verificate în ședința instanței de judecată, inclusiv „...*instanța de fond și instanța de apel în mod incorect au apreciat critic declarațiile inculpatei Buga Olga, martorilor Buruian Iurie, Afanasev Iurie, Garama Vadim, cererile condamnatei, demersurile cu dovezile nevinovăției sale în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești în opinia sa au fost lăsate fără atenție, ignorate*”, - fără a arăta temeiul legal pentru recurs.

Cu atât mai mult, se observă că conținutul acestui recurs este o reproducere a conținutului apelului declarat în prezenta cauza penală, care deja a fost obiectul examinării în instanța de apel, fiind pronunțată o decizie în condițiile art.414 și 417 Cod de procedură penală, din care rezultă că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar conținutul deciziei cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea lui fiind acceptat și de instanța de recurs.

Or, motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiul prevăzut la pct.6) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, - “când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”.

Recurentul invocă ca temei de recurs pct. 4) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă nu specifică în ce constă încălcarea comisă de instanța de apel, ori acest temei este invocat atunci când judecarea cauzei a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, apărătorului, interpretului, participarea lor fiind obligatorie potrivit legii.

Astfel, criticile formulate de recurent nu sunt motivate sub aspectul casării hotărîrii ca fiind ilegală.

Procedând în asemenea mod, recurentul n-a acordat deplină eficiență normelor procesual-penale sus enunțate și, astfel, nu a fost în măsură să identifice aspectele de drept care să vină în contradicție evidentă și controversată cu temeiurile de fapt și de drept relevate în decizia instanței de apel, care au dus la respingerea apelului, cu menținerea sentinței atacate.

În atare situație, se apreciază că recursul nominalizat nu conține argumentele ilegalității deciziei de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată – cerințe stipulate în art. 430 pct.5) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu nemotivarea recursului.

Argumentele aduse de recurent precum că inculpata Buga Olga nu se face vinovată de comiterea infracțiunii imputate nu pot fi admise, ori aceste argumente sunt combătute de probele administrate și verificate în instanțele de judecată.

Astfel în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine faptul că, anume inculpata Buga Olga, la 19 iunie 2003 l-a întâlnit la aeroportul Chișinău pe Vitalie Marian și folosindu-se de încrederea acordată, ducându-l în eroare, l-a dus în regiunea bazei

turistice „Doina” din sec. Rîșcani, mun. Chișinău unde l-a predat cet. Buruian Iurie, Afanasev Iurie și Vadim Carama, care ulterior l-au urcat într-o mașină, l-au bătut, apoi legându-i o piatră de corp l-au aruncat în r. Nistru în rezultat la ce Vitalie Marian a decedat, cauza decesului fiind asfixie mecanică prin înec. Acest fapt a fost confirmat de către Buruian Iurie, Afanasev Iurie și Vadim Garama, care au fost condamnați pe acest caz.

Colegiul reține, că din materialele cauzei, rezultă că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, făcând analiza probelor prezentate de procuror, cu expunerea argumentărilor de rigoare, iar probele administrate au fost verificate și apreciate în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, din punctul de vedere al pertinentei, concluziei, utilității lor, iar în ansamblu coroborându-le cu alte probe, astfel dându-le o apreciere justă.

Referitor la faptul că, instanța de apel a făcut trimitere la unele probe din dosar, fără a fi verificate, doar fiind citite și consemnate în procesul-verbal, Colegiul menționează că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 27 iunie 2014 (f.d. 144-145 vol. V), cu acordul părților în ședința de judecată au fost prezentate și verificate probele din dosar, iar careva demersuri privind audierea suplimentară a martorilor sau cercetarea altor probe nu au fost înaintate de către participanți.

În consecință, Colegiul constată că argumentele recurentului se combat prin materialele cauzei, iar hotărârea adoptată în cauza penală privind-o pe Buga Olga, este legală și întemeiată, ceea ce impunea soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocat, fiind vădit neîntemeiat.

13. Referitor la recursul ordinar inculpatei Buga Olga.

Recurenta face trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15), 16) Cod de procedură penală, invocând dezacordul că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; în acțiunile inculpatei lipsesc elementele componente infracțiunii incriminate; instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză; norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție. Totodată inculpata a menționat că, nu a comis infracțiunea imputată, era prietenă cu partea vătămată și nu avea nici un motiv de a săvârși această infracțiune.

Instanța de recurs menționează, că nici unul din temeiurile la care se referă autorul recursului nu și-a găsit confirmare din punctul de vedere al prezentei erori de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Concluzia instanței judecătorești contestate sunt juste și se confirmă prin cumulul de probe menționate în decizia instanței de apel.

Afirmațiile recurantei invocate în recurs precum că instanțele de judecată incorect au apreciat probele, nu pot fi reținute ca temei de admitere a acestui recurs, ori probele la care se referă recurenta au fost acumulate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțe. Cu atât mai mult că critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de stare de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de două instanțe de judecată. Instanța de recurs verifică starea de drept a cauzei și numai în acest aspect este competentă a se expune.

Analizând textul recursului, Colegiul constată că recurenta descrie evenimentele care s-au petrecut de fapt și le dă o apreciere din punctul ei de vedere. O atare apreciere a faptelor la care pretinde recurenta contravine materialelor cauzei și situației de fapt stabilită de instanța de judecată.

Colegiul la fel reține că, temeiurile înaintate de recurentă coincid cu cele înaintate de apărător, care au fost deja obiect de studiu și care au fost respinse, din care considerente instanța nu se va expune.

Astfel, Colegiul penal constată că acțiunilor inculpatei Buga Olga li s-a dat o apreciere și încadrare juridică corectă, iar măsura de pedeapsă acesteia i s-a stabilit cu respectarea prevederilor art. 61, 75-76 Cod penal, ținându-se seama de gradul prejudiciabil al faptei comise, de persoana celui vinovat, de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuează răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale în baza căruia a fost declarată vinovată, iar temei legal de a interveni în hotărârea judecătorească în această parte nu s-au stabilit.

În acest context, Colegiul conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-417 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, astfel că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță, de succesorul părții vătămate și civile Marian Octavian, de avocatul Sergiu Coptu în numele inculpatei Buga Olga și de ultima, iar potrivit legii, se impune inadmisibilitatea acestora, cu menținerea hotărârii atacate.

14. În conformitate cu art. 432 alin.(1), alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță, de succesorul părții vătămate și civile Marian Octavian, de avocatul Sergiu Coptu în numele inculpatei Buga Olga și de ultima, împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni din 14 decembrie 2012, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2014, în cauza penală în privința lui **Buga Olga Vasile**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **21 ianuarie 2015**.

Președinte:

Ion Guzun

Judecători:

Petru Moraru

Nadejda Toma